

Η πειρωτικὰ τοπία. — Πλησίον τοῦ Δελβίνου

ΑΠΟ ΤΑΣ ΝΕΑΣ ΧΩΡΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΒΙΝΟΝ

Ἡ ἐπαρχία Δελβίνου, κατέχουσα δόλον, σχεδὸν τὸν χῶρον τῆς ἀρχαιας Χασνίας, ἀποτελεῖ ἐν τῷ πέντε τμημάτων τῆς Διοικήσεως Ἀργυροκάστρου, τῆς ὅποιας τὰ λοιπὰ 4 εἶνε τὸ Τεπελένη, ἡ Πρεμετή, τὸ Ἀργυρόκαστρον καὶ ἡ Πωγωνιανή. Ἐκτείνεται δὲ κατὰ θάλασσαν μὲν ἀπὸ Βουθρωτοῦ μέχρις Ἀκροκεραυνείων, μεσογείως δὲ περιλαμβάνει συμπλέγματα χωρίων ἀπ' ἄλλήλων χωριζόμενα δι' ὁρέων, ποταμῶν καὶ κοιλάδων (Μασχολοῦρι, Προυγγί, Ἀθαρίτσα, Παλιούλη, Βέργιον, Καλιάσα, Ἀνω καὶ Κάτω Δρόβιανη, Μουζίνα, Λεσινίτσα, Νίβιτσα, Ἀγιος Βασίλειος, κλπ.) Ἄλλοτε ἀπετέλει ιδίαν ἐπισκοπικὴν περιφέρειαν, ἢς ἔδρα ἦτο ἡ Χειμάρρα. Ἡδη διάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως.

Σύγκειται ἐκ 4 διακεκριμένων μερῶν: α) τοῦ Κορβελασίου ἡ Λιαποχωρίου, περιλαμβάνοντος 14 ὁρεινὰ χωρία, ὃν οἱ κάτοικοι, ἀλλοτε χριστιανοὶ βίᾳ ἐπὶ Ἀλῇ Πασᾶ ἐξισλαμισθέντες, ἔχουν τὰ ἥθη ἀξεστα, ἀσχολοῦνται εἰς τὸν ποιμενικὸν βίον, μετατρεπόμενον συνήθως εἰς ληστρικόν, εἰνε δὲ πνευματώδεις, ὑπερήφανοι, φιλόξενοι, ἀλλὰ καὶ αἰμοδιψεῖς· β) τῆς Χειμάρρας, μὲ 14 ἐπίσης χωρία, καθαρῶς χριστιανικά, κείμενα ἐπὶ τῆς δυτικῆς σειρᾶς τῶν Ἀκροκεραυνείων. Τρία δ' αὖτῶν, ἡ Χειμάρρα, οἱ Δρυμάδες καὶ ἡ Πα-

λιάσσα (Παλλάς) ἀποκλειστικῶς Ἑλληνικά, ἀσχολούμενα εἰς τὴν γεωργίαν, τὸ ἐμπόριον, τὴν ποιμενικὴν καὶ τὴν ναυτιλίαν· γ) τῶν περὶ τὴν κωμόπολιν Δελβίνου χωρίων, τὰ δόποια, οἰκούμενα ἀποκλειστικῶς ὑπὸ Ἑλλήνων, φημίζονται διὰ τὴν ἀπλότητα τῶν ἡθῶν καὶ ἔχουν ὡς ἐπιτήδευμα τὴν κτηνοτροφίαν, τὴν γεωργίαν καὶ τὸ ἐμπόριον· καὶ δ) τῶν Τσιφλικίων ἡ ἀργοτικῶν κτημάτων, ὃν οἱ κάτοικοι, Ἑλληνόφωνοι καὶ ἔλληνικῆς καταγωγῆς, καταγίνονται δίκην εἰλώτων εἰς τὴν καλλιέργειαν κτημάτων, τὰ δόποια ἡσαν ἀλλοτε ἴδια τῶν, ἀλλὰ τοῖς ἀφηρέθησαν βίᾳ ὑπὸ τῶν Μπέγδων τοῦ Δελβίνου.

Ἡ κωμόπολις τοῦ Δελβίνου κεῖται ἐν τερπνῇ τοποθεσίᾳ, ἔχουσα πρὸ αὐτῆς ἐκτεταμένην κατάφυτον πεδιάδα, παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Σιμόδεντος (Βιστρίτσα) Μ. Δ. τοῦ Ἀργυροκάστρου. Ἰδρύθη κατὰ τὸν μεσαίωνα καὶ ἔκαλεῖτο Δελμένιον (Δολώνεια), ἡτο δὲ φέουδον δύο ἀδελφῶν, οἵτινες ἐρίζοντες πρὸς ἄλληλους προεκάλεσαν τὴν τουρκικὴν κατοχήν. Κατὰ τὴν ἀκμήν της ἡ κωμόπολις Δελβίνου κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Ἀβδουλάχ Πασᾶ διὰ τὸ ἀνυπότακτον τῶν κατοίκων, σήμερον δὲ ἀριθμεῖ πληθυσμὸν μόλις 5,000 ψυχῶν. Κρατοῦσα γλώσσα εἶνε ἡ Ἑλληνική.

ΑΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΣΤΟΛΙΖΟΥΝΤΑΝΕ

Ἐνα βράδυ γιὰ τὸ μπάλλο κτενιζούντανε·
ἡταν περασμέν' ἡ ὥρα καὶ βιαζούντανε.
Οσῳ δμως μὲ τὸ κτέρι θυμωνούντανε,
τόσο, τόσο τὰ μαλλιά της μπερδευούντανε,
φοῦτσες - φοῦτσες εἰς τὸ κτέρι μαζευούντανε.
Εἶχε δόξει νὰ κλάψῃ, μὰ ντρεπούντανε
ὅλο λάδι καὶ πομάδες ἀλειφούντανε,
κ' ἡ πλεξούδες τέλος πάντων ξεπλεκούντανε.
Μὲ χαμόγελο στὰ χεῖλη στολιζούντανε
κι' ὅλο ἔνα στὸν καθρέφτη κυτταζούντανε,
ἔβλεπε τὴν ὁμοφοιά της καὶ χαιρούντανε
καὶ σὰ Νάρκισσος ἀτή της ἀγαπούντανε,
τὸ πτωχὸ ποῦ τὴν λατρεύει δὲν θυμούντανε
καὶ ἐκεῖνος μὲ τὸ τοῦ λωλαιρούντανε.